

Ulkomaat houkuttavat, mutta KESTÄÄKÖ KANTTI?

Teksti: Sanna-Katri Räikkönen

■ *Ulkomaiselle työkomennukselle lähdetään monesta syystä. Joku haluaa kehittää ammattitaitoaan ja edetä urallaan. Toinen suunnittelee omakotitalon rakentamista ja kokoaa komennuspalkoista pesämunaa. Matkalla karttuu kielitaito ja kyky reagoida mitä erilaisimpiin tilanteisiin.*

Jos ei ole innostusta, ei kannata lähteä. Toisaalta taas pelkkä into ei riitä. Tarvitaan myös tietoa, jotta ulkomailla asuessaan pystyy väistämään mahdolliset sudenkuopat, sanoo Marjut Nieminen International Skills -yrityksestä TEKin uratilaisuudessa.

Ulkomaille voi hakeutua mo-

nia eri reittejä. Lähtijän kannalta yksinkertaisin ratkaisu on niin sanottu expatriate-sopimus. Tällöin kotimainen yritys lähettää työntekijän (ja hänen perheensä) matkaan sekä harkitsee ja hoitaa monet käytännön asiat ja kustannukset lähtijän puolesta.

Joskus lähetetty työntekijä vii-pyy komennuksellaan vain lyhyen ajan. Tällöin perhe jää Suomeen,

Tiesitkö, että sinulla on jo verkosto kohdemaassasi!

Verkostoja ovat muun muassa:

- TEKin ulkomaankontaktiverkosto: www.tek.fi/kvpalvelut
- Mobilnet-verkosto: tietoa EU-maista: www.tek.fi/kvpalvelut
- Työnvälitysjärjestelmä EURES: www.eures.jobs.com/jobs
- Kansalaisena Euroopassa: www.europa.eu.int/citizens
- Koulutuksen tietosivut PLOTEUS: www.ploteus.net

TEKin kansainvälistymispalvelut

www.tek.fi/kvpalvelut

- Neuvoja muuttajalle
- Töihin Eurooppaan – millä ehdoilla? -opas
- Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan – millä ehdoilla? -opas
- Paluumuuttajan opas
- Mobilnet-käsikirja verkossa
- Ulkomaan kontaktiverkosto
- Kansainvälistyjän uratilaisuuksia
- Tietoa kansainvälisistä työpaikoista

ja osapuolet sukkuloivat kahden maan väliä.

Sopimusta neuvotellessa kannattaa aina olla yhteydessä TEKin kansainvälisiin palveluihin ja lakimiehiin. Kokeneet juristit osaavat neuvoa pikku kiemuroissa. Eri yritysten tarjoamat edut poikkeavat toisistaan huomattavasti. Siksi sopimusten vertailu voi olla vaikeaa.

Haetko paikkaa?

Jos tekee ns. paikallisen sopimuk-

sen, on perehdyttävä tarkoin kohdemaan lakeihin ja asetuksiin. Näin välttyy yllättäviltä tilanteilta työsopimusta sovellettaessa.

Ulkomaista työpaikkaa haettaessa on muistettava, että kohdemaan kulttuuri poikkeaa monin kohdin suomalaisesta.

Jopa CV on lokalisoitava, muunnettava paikallisen tyyliseksi. Suomalainen, pragmaattinen ansioluettelo voi näyttää kovin vaatimattomalta vaikkapa runsaiden brittiläisten ilmausten ”excel-

lent” tai ”successfully” rinnalla. On aina otettava huomioon lukijan toimintaympäristö.

Marjut Nieminen kehottaa lukemaan. Kirjakaupoista ja kirjastoista löytyy työnhakuoppaita ja netistä haastatteluohjeita.

Small talk: pientä puhetta suurella teholla

– Ulkomaista puhelinhaastattelua kannattaa harjoitella natiivin kanssa, jos siihen on vain mahdollisuus, Nieminen sanoo.

– On kyettävä puhumaan sujuvasti vähinään kaksi minuuttia vaikkapa omasta itsestään ja osaamisestaan. Se vaatii meiltä suomalaisilta harjoittelua: vetäytymistä omasta roolista ja uuden asenteen oppimista. Ei aina tarvitse puhua niin harkittua, painavaa tekstiä.

Niemisen mukaan small talk avaa uusia väyliä.

Sen avulla voi kerätä huomaimatta tietoa toisesta osapuolesta. Samalla tulee osoittaneeksi mielenkiintonsa keskustelukumppania ja hänen yritystään kohtaan.

Small talkista vast’ikään kirjankin kirjoittanut Nieminen kertoo, että kansojen kyky kestää hiljaisuutta vaihtelee suuresti.

Esimerkiksi amerikkalainen tai italialainen kestää Niemisen mukaan hiljaisuutta korkeintaan kuusi sekuntia ja tuntee olonsa kovin vaikeaksi pidemmän hiljaisuuden aikana. Suomalainen, hiljainen ihminen voi tällöin tuntua virheellisesti joko vihamieliseltä tai jopa tyhmältä istuessaan tuppisuuna.

Nieminen listaa DOs ja DON’ts -listoja keskustelijoille. On aina turvallista keskustella työstä, säästä, ruoasta tai urheilusta. Vältettäviä aiheita taas ovat politiikka, raha-asiat, seksi ja uskonto.

Muista paluu lähtiessäsi

Ulkomailla muuttavan on tärkeää pitää huolta yhteyksistään Suomeen.

Vaikka kotimaan arki ja työelämäkin ovat lähtiessä kyllästymiseen asti tuttuja, palatessa niiden muutokset vaativat joskus melkoistakin sopeutumista.

Myös asioiden palauttaminen entiselleen voi vaatia paljon: verratonta lähettää kirjeitä ulkomaiseen osoitteeseen, Kela ei muista saamaansa paluuilmoitusta ja kyselee komennuksen kulkua tai sopeutumisen puhelinyhtiön kanssa ei onnistu.

Paljon puhutut verkostot tasoituvat paluuta. Sukulaisten, ystävien ja vanhojen työtovereiden kautta moni asia, jopa uusi työpaikka, järjestyy helpommin.

Väheksyä ei pidä myöskään matkalla löytäneitä tuttavuuksia, joita Suomessa pysytelleet läheiset eivät aina osaa jakaa.

Marjut Nieminen sanoo, että lähteä kannattaa, sillä yhdeltäkään matkalta ei palaa takaisin tyhempänä kuin sinne lähti. Kotimaahan voi aina palata. □

